

Toespraak door Jan Peumans Vlaams Parlementsvoorzitter

Woensdag 4 december 2014

Ontvangst Duitstalige gemeenschap Weihnachtsbaum

Goede vrienden van de Duitstalige gemeenschap

Ik heet u hartelijk welkom in het Vlaams Parlement. Naar jaarlijkse traditie zijn we hier verzameld rond de kerstboom die de Duitstalige gemeenschap jaarlijks aan ons schenkt. Ik wil hier uitdrukkelijk de burgemeester en schepenen van Büllingen bedanken, die zo vriendelijk zijn ons dit jaar dit teken van verbondenheid tussen onze gemeenschappen te schenken.

Wanneer we hier volgend jaar opnieuw staan, hebben we verkiezingen achter de rug en zal dit land er anders uitzien dan vandaag. De architectuur van België wordt inderdaad nu reeds voor de zesde keer hervormd. Vlaanderen, Wallonië, Brussel en de Duitstalige Gemeenschap krijgen bijkomende autonomie. Nieuwe bevoegdheden en middelen worden overgedragen aan de Gewesten en de Gemeenschappen. Het is mijn overtuiging dat sterkere deelstaten alle inwoners van dit land de zekere hoop op een betere toekomst zullen bieden.

De nieuwe bevoegdheden gaan hand in hand met een financiële responsabilisering. De deelstaten worden zelf verantwoordelijk voor de resultaten van het beleid dat ze voeren. Ik besef dat dit voor de kleine Duitstalige gemeenschap een grote uitdaging inhoudt.

Dat de Duitstalige Gemeenschap als autonoom bestanddeel van de federale Belgische staat trouwens bestaat, hebben de Duitstalige Belgen niet alleen te danken aan hun eigen engagement voor het behoud van hun specificiteit, maar ook principieel aan de ombouw van België, die zonder de strijd van de Vlaamse beweging voor meer zelfbestemming en autonomie nooit zou hebben plaatsgevonden.

Alhoewel het - zoals Vlaanderen - in vroegere eeuwen door Habsburgers en Fransen werd bestuurd, behoort het huidige territorium van de Duitstalige Gemeenschap pas sinds 1920 tot België en heeft het gedurende de twintigste eeuw een bewogen, dikwijls smartelijk

verleden meegemaakt: toen kwam zelfs het voortbestaan van de Duitse taal en cultuur tijdelijk in gedrang.

Pas door de stapsgewijze hervorming van België tot een federale staat gedurende het laatste derde van de afgelopen eeuw is Oost-België tot dat uitgegroeid wat het vandaag is: een deelstaat met een eigen parlement en een eigen regering voor een bevolking van ruim 75.000 inwoners en dus de kleinste regio met wetgevende bevoegdheid in de Europese Unie.

Alhoewel de Duitstaligen om geografische en geopolitieke redenen in bijzondere mate met Wallonië zijn verbonden, blijven zij een globale Belgische aangelegenheid. Als grootste deelstaat van dit land draagt Vlaanderen daarom een grote medeverantwoordelijkheid voor de toekomst van de Duitstalige Gemeenschap als kleine minderheid in België.

De Belgische staatsstructuur is niet uitgevonden voor de Duitstalige minderheid in het Oosten van ons land. Ze is het resultaat van een belangenafweging tussen Vlamingen en Franstaligen en wordt in zijn concrete toepassing aanzienlijk door het ingewikkelde compromis gekenmerkt die de twee volksgroepen hebben onderhandeld, met name in verband met de status van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het meest ingewikkelde en meest originele dat Vlamingen en Franstaligen in dit verband tot nu toe hebben bedacht, bepaalt ook het lot van de Duitstalige Gemeenschap in zeer hoge mate en heeft tot de wereldwijd unieke uitvinding van twee verschillende en daarenboven ook nog asymmetrisch georganiseerde deelstaten geleid.

Terwijl Duitsland en Oostenrijk "Länder", Zwitserland kantons, Canada provincies en de USA staten hebben geschapen, beschikt België tegelijkertijd over Gemeenschappen en Gewesten met verschillende bevoegdheden en een asymmetrische institutionele structuur. Deze ingewikkeldheid spruit voort uit de compromis rond de juridische status van Brussel en heeft echter ook belangrijke implicaties voor de status van het Duitse taalgebied.

Zoals Vlaanderen is de Duitstalige Gemeenschap nu al een Gemeenschap die ook over gewestelijke bevoegdheden beschikt. Om meer coherent te kunnen handelen en om over bijkomende handelingsruimte te beschikken, zal dat in de toekomst in nog grotere mate moeten mogelijk zijn.

Goede vrienden,

Ik zou willen eindigen met enkele woorden over de bijzondere verhouding tussen Vlaanderen en de Duitstalige Gemeenschap. Ons verbinden sinds 1985 niet alleen een samenwerkingsakkoord, maar ook sinds mensenheugenis talrijke economische, culturele en mentaliteitsovereenkomsten. Niet voor niets zijn de Vlaamse toeristen onbetwist de koplopers in Oost-België.

Mogen wij erin slagen de betrekkingen tussen Vlaanderen en de Duitstalige Gemeenschap in de komende jaren nog verder uit te breiden en te verdiepen!

In die zin wens ik u allen een aangename avond en voor binnenkort een boeiend 2014.

Jan Peumans